

فصل پنجم

نامه وران

درس دهم: باغچه‌ی اطفال

درس یازدهم: فرماندهِ دل‌ها

درس دوازدهم: اتفاق ساده

باغچه‌ی اطفال

درس دهم

املا و دانش زبانی

۱ با توجه به متن درس، واژه‌ها را کامل کنید.

خـثـ - -	اق - -	خـو -	سـرـگـ - -
- - - - است	- - تـصـ	- - اـطـ	- - - نـمـیـپـ

۲ با توجه به متن درس، جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

جیار باغچه‌بان پس از پایان دوره‌ی مکتب، نزد پدر بنایی و قنادی را یاد گرفت. پدر او در ساختن مسجد و گجبری استاد بود؛ اما هیچ یک از این کارها پرشور و ذهن جویای او را نمی‌کرد. او که در شعله‌ی خدمت به مردم می‌سوخت، پس از شدن برای آموزگاری به فکر دایر کردن کودکستانی در تبریز افتاد.

۳ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

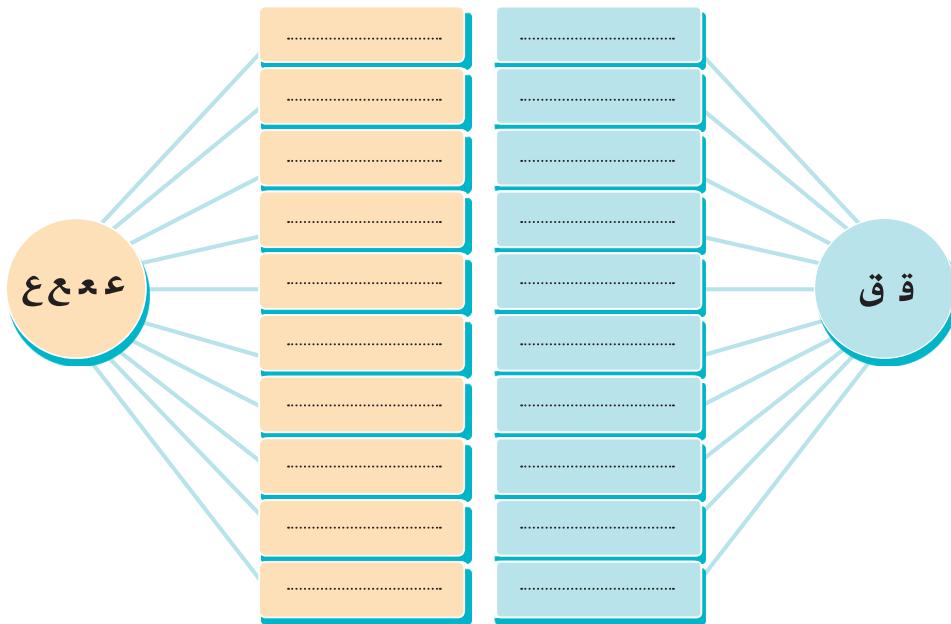
مهرداد خوابید.

مینا خنید.

حکیم اندیشید.

۱ با توجه به متن درس، کلمه‌هایی که حروف زیر را دارند، پیدا کنید و بنویسید.

۲ پنج جمله از متن درس را که به نظرتان جالب است، بنویسید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

مشغول کار است با هربانی هر روز و هر شب چون با غبانی

مشغول کار است با هربانی هر روز و هر شب چون با غبانی

از تابش این خورشید خندان سرسبز و زیباست باع دستان

از تابش این خورشید خندان سرسبز و زیباست باع دستان

۲ در متن درس، کلمه هایی را

پیدا کنید که با نشانه های داخل

بادبادک آغاز شوند؛ آنها را در

دنباله های بادبادک ها بنویسید.

درک متن

جمله‌های زیر را بخوانید و به کلمه‌هایی که مشخص شده است، توجه کنید.

❶ شیر کوچولو از این ماجراها بی خبر بود؛ **چون** قدم یازدهمی را بر نداشته بود.

❷ حرفش را ادامه نداد؛ **زیرا** خوابش برده بود.

❸ **چون** کاغذی برای نوشتن نداشت، روی ماسه‌های نرم کنار دریا می‌نوشت.
در مثال‌های بالا کلمه‌هایی مانند «**چون**» و «**زیرا**»، جمله‌ها را به هم وصل می‌کنند؛ مثلاً در شماره‌ی یک، دو جمله‌ی زیر با «**چون**» به هم وصل شده‌اند. دقت کنید که جمله‌ی اول مفهومی را بیان می‌کند و جمله‌ی دوم دلیل آن را می‌گوید.

❹ شیر کوچولو از این ماجراها بی خبر بود.

❺ قدم یازدهمی را بر نداشته بود.

❻ در متن درس «**باغچه‌ی اطفال**» جملاتی را که با «**اما**»، «**ولی**» و «**زیرا**» به هم وصل شده‌اند، پیدا کنید و در کادر زیر بنویسید.

نوشته‌ی زیر را در دو بند ادامه دهید.

«یادم می‌آید، وقتی کلاس اول بودم

نوشته‌ی خود را با کلمه‌ها و جمله‌های مناسب به پایان ببرید.

توجه:

مکان، زمان و جزئیات رویدادها (خاطرات) را بنویسید.

طوری بنویسید که خواننده بتواند نوشته‌ی شما را به خوبی احساس و درک کند.

فرمانده‌دلها

درس یازدهم

املا و واژه‌آموزی

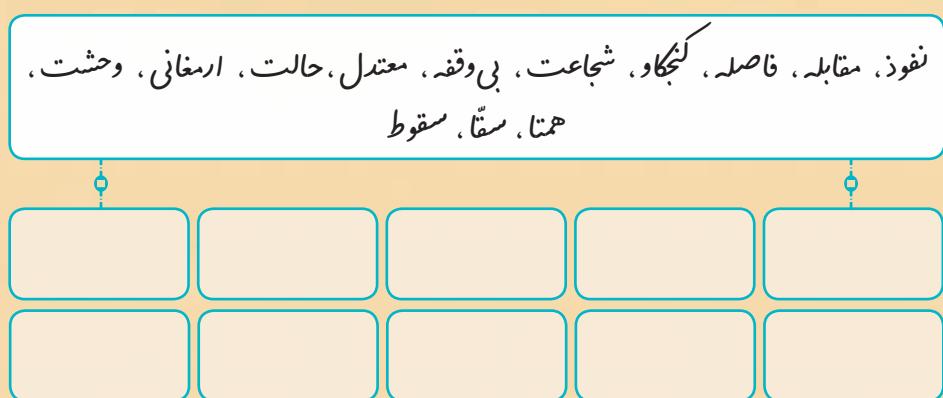

۱ از روی بند دوم درس با خط خوش و خوانا بنویسید.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

۲ کلمه‌های زیر را با دقّت بخوانید. آنها بی را که در متن درس وجود دارد، پیدا کنید و یک بار از روی آنها بنویسید.

لغو، مقابله، فاصله، **کنجکاو**، شجاعت، بی وقفه، معتدل، حالت، ارمنانی، وحشت، همتا، **مسقا**، سقوط

۳ با هر یک از کلمه‌های زیر، یک جمله‌ی جدید و مناسب بنویسید.

وصف ناپذیر

تسخیر ناپذیر

خستگی ناپذیر

۱ بند سوم درس را با دقّت بخوانید و کلمه‌هایی که صدای «ز» دارند، پیدا کنید و بنویسید.

۲ اکنون کلمه‌های نوشته شده را با توجه به شکل‌های مختلف صدای «ز» دسته‌بندی کنید.

۳ با توجه به متن درس، کلمه‌های پنهان شده در جدول را پیدا کنید و بنویسید.

د	ر	خ	ص	ر	م
ت	س	و	ص	ف	ن
ج	ر	ج	گ	ط	ا
ع	ج	ا	ش	ب	م
ق	ذ	ر	ذ	ل	ذ
ل	ا	ف	ت	ح	ر
ب	و	ص	غ	ر	
ا	ر	ر	ز	ر	
ت	ه	ف	ث	پ	
م	ظ	ل	و	م	ض

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

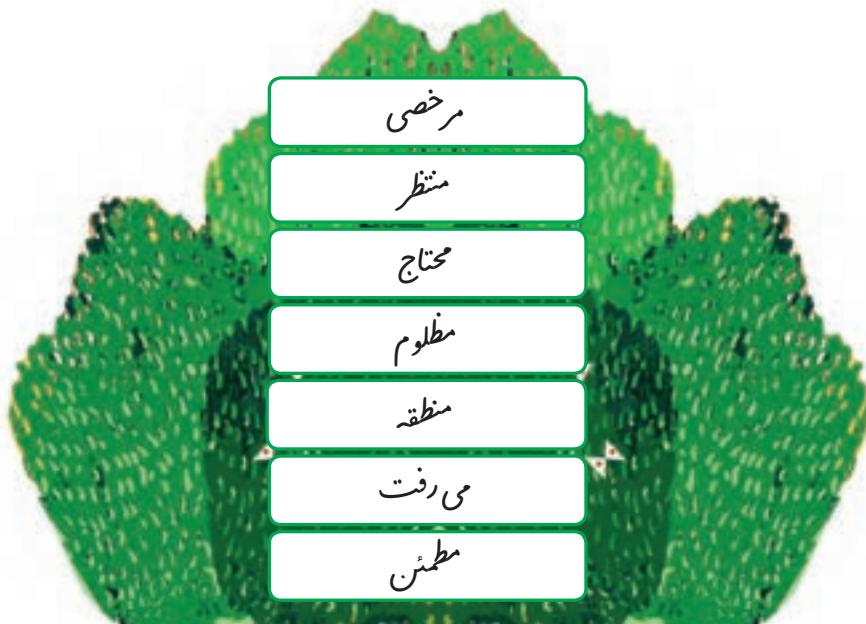
گاه اوج خنده‌ی ما گریه است گاه اوج گریه ما خنده است

گاه اوج خنده‌ی ما گریه است گاه اوج گریه ما خنده است

خنده یعنی این که دل‌ها زنده است گریه دل را آبیاری می‌کند

خنده یعنی این که دل‌ها زنده است گریه دل را آبیاری می‌کند

۲ در جدول زیر، یک کلمه با کلمه‌های دیگر فرق دارد. آیا می‌توانید آن را پیدا کنید؟

متن زیر را بخوانید و جاهای خالی را با یکی از کلمه‌های داده شده پر کنید. توجه داشته باشید که برخی از این کلمه‌ها معنی یکسانی دارند.

چون - و - ولی - زیرا - اما

قصه‌ی باد شمال و خورشید

یک روز صبح، «باد» و «خورشید»، اسب‌سواری را دیدند که شنلی نو داشت خیلی به آن می‌نازید. باد گفت: «می‌بینی آن مرد شنل زیبایی بر دوش افکنده است؛ اگر من بخواهم به آسانی می‌توانم شنل را از دوشش بردارم».

خورشید گفت: «فکر نمی‌کنم بتوانی، من می‌توانم، می‌خواهی امتحان کنیم». باد با تمام قدرتش وزید؛ فایده‌ای نداشت؛ اسب‌سوار شنلش را تنگ تر و محکم‌تر به دور خود پیچید.

خورشید گفت: «حالا نوبت من است». سپس گرمی ملايمی پراکند که حشرات را به زمزمه و گل‌ها را به شکفتند و داشت.

اسپ‌سوار به رودخانه رسید، لباس را از تنش در آورد به شنا مشغول شد گرمش شده بود می‌خواست خنک شود.

خورشید رو به باد کرد و گفت: «دیدی چگونه چیزی را که تو با تمام قدرت نتوانستی انجام دهی، من با گرمی و ملايمت به دست آوردم؟»

پس از در ک ارتباط تصویرها، داستانی برای آن بنویسید.

موضوع:

نوشته شروع مناسبی داشته باشد.

- ترتیب رویدادها رعایت شود.
- پاکیزه و خوش خط بنویسید.
- نشانه های نگارشی را در جاهای مناسب به کار بگیرید.

توجه:

اتفاق ساده

درس دوازدهم

املا و دانش زبانی

کلمه‌هایی را که آخر آنها صدای /ه/ است در متن درس پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

۲ با توجه به متن درس، کلمه‌های دو نقطه‌ای را پیدا کنید و بنویسید.

۳ نمودار جمله‌های زیر را رسم کنید.

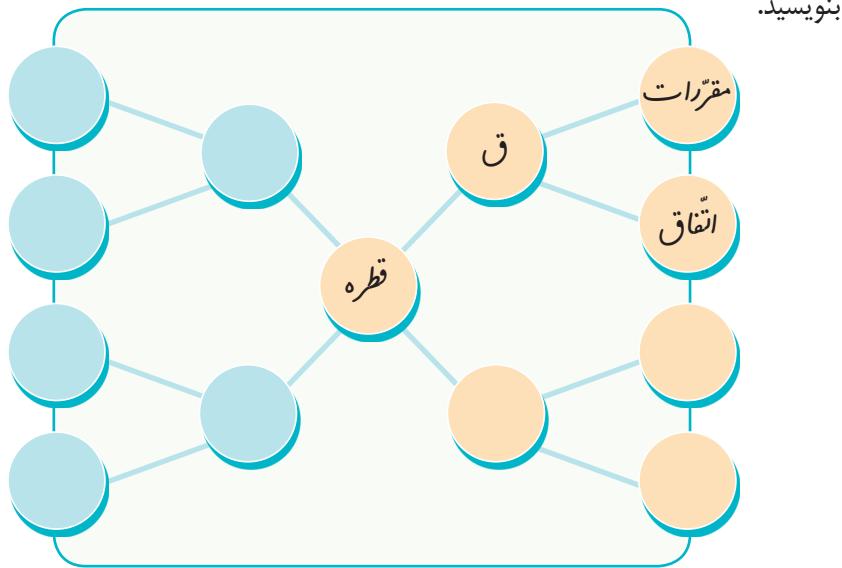
حکیم دانا اندیشید.

دختر کو چولو خوابید.

معلم مهر بانم خندید.

۱ ابتدا حروف کلمه‌ی نوشته شده را جدا کنید؛ سپس مانند نمونه برای هر حرف، دو کلمه بنویسید.

۲ پانزده کلمه‌ی جدید که در کتاب «مطالعات اجتماعی» خوانده‌اید، بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

تو رامی توان چون گل و سبزه بوکرد چه راحت چه ساده به سوی تو رو کرد

تو رامی توان چون گل و سبزه بوکرد چه راحت چه ساده به سوی تو رو کرد

۲ در هر ستون به جای حرف اول، دوم و سوم

کلمه‌ی «**موش**»، یک حرف جدید بنویس تا

کلمه‌های معنی‌داری ساخته شود.

موش			
م	و	ش	م
.....	و	م
.....	و	م
.....	و	م
.....	و	م

موش			
م	و	ش	م
.....	ش	م
.....	ش	م
.....	ش	م
.....	ش	م

موش			
م	و	ش	م
.....	ش	و
.....	ش	و
.....	ش	و
.....	ش	و

داستان زیر را بخوانید و به سؤال‌های آن پاسخ دهید.

یکی از غلامان امیر نوح سامانی سراسیمه نزد بوعلی سینا آمد و گفت: «امیر در حال مرگ است. پزشکان بسیاری برای او آورده‌اند؛ **اما** آنها نتوانستند او را درمان کنند. اکنون برای درمان او شما را احضار کرده‌اند». بوعلی به سرعت خود را به بالین بیمار رساند **و** پس از معاینه‌ی او دستور داد داروهایی تهیه کنند **و** خود، شب و روز در کنار بستر ماند. دوازده روز گذشت و معالجات همچنان ادامه داشت تا اینکه امیر سلامت خود را به دست آورد و اندک اندک از بستر برخاست. یک روز امیر رو به بوعلی کرد و گفت: «تو زندگی‌ام را به من باز گرداندی، هر چه می‌خواهی بگو تا به تو بدهم». بوعلی گفت: «من به مال و ثروت علاقه‌ای ندارم فقط از شما می‌خواهم اجازه‌ی ورود به کتابخانه‌ی دربار و استفاده از آن را به من بدهید». امیر با تعجب پرسید: «فقط همین؟!» بوعلی گفت: «برای من استفاده از کتابخانه از همه‌ی ثروت‌های دنیا بالاتر است».

۱ کلمه‌ی **«او»** در سطر سوم به چه کسی اشاره دارد؟

۲ چرا نویسنده در سطر دوم کلمه‌ی **«اما»** را به کار برده است؟

۳ چرا نویسنده در سطر چهارم **«و»** را به کار برده است؟

۴ این داستان دو پیام مهم داشت. آن دو پیام چه بود؟

۵

به نظر شما بهترین عنوان برای این داستان چیست؟ چرا؟

نگارش

به تصویر صفحه ۶۹ فارسی با دقّت نگاه کنید. از زبان جوجه‌های لانه‌ی پرنده، متنی در سه بند بنویسید.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- به جزئیات تصویر (رنگ، نور، جهت، حرکت، سایه و ...) خوب نگاه کنید.
با انتخاب کلمات مناسب، احساس و عاطفه‌ی خود را درباره‌ی این تصویر آشکار کنید.
نشانه‌های نگارشی را به کار بگیرید.
پاکیزه و خوش خط بنویسید.

توجه:

